

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifa, cu prețuri foarte moderate.

Abonamente se inserțiuni se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă.

Instrucțiuni,

privitoare la rectificarea listelor electorale.

Până în 15 Maiu listele electorale stau puse spre vederea tuturora în orașe și în comunele mari la primărie, ear' pentru comunele mici la cancelaria notarială!

Dăm azi mai pe larg îndrumări cărțurilor nostri despre dreptul de alegător, cine-l are, cine nu-l are, când și unde se pot vedea listele, până când se pot înainta recursurile pentru îndreptarea acelor, și până când observări față de recursurile nedrepte ce le-ar fi înaintat cineva.

Îndrumările le scoatem din cartea dlui Dr. Victor Onișor: «Legiuirea țării noastre», care are frumoase și acurate povețe asupra drepturilor cetățenești, și care n'ar trebui să lipsească din casa cărțurilor nostril

Dreptul de alegător.

Dreptul de alegător îl au numai anumiți oameni, anumite persoane. Abatere fac *comunele din Ardeal*, care au și ele, ca comune, dreptul de a alege prin *trimișii aleși de obștea comunei*, despre ce va fi vorba mai târziu.

Alegător poate fi: un *bărbat*, care e cetățean al statului acestuia, e trecut de 20 ani, nu stă sub puterea părintească, nici sub tutelă ori curatelă, nici sub un stăpân.

Intrunind aceste cerințe, trebuie să ai încă sau *averea* prescrisă de «censul» electoral, sau *învețătura prescrisă*, care îți dă acest drept și fără de avere.

I. CENSUL

Censul e darea plătită după o anumită avere sau după venit. În privința aceasta legea conține rînduiri amănunțite.

I. În toate orașele libere regești și în cele cu senat au drept de alegători toți aceia, cari au ca proprietate a lor (sau împreună cu soția sau cu copiii minori):

a) o casă, cu cel puțin trei încăperi, pusă la dare de casă, deși ar fi scutită de dare deocamdată,
b) pământ, care dă un venit curat de 16 fl., care e pus la dare.

II. În comune, mari și mici, se face deosebire între cens după părțile țerii. Și anume:

A) În Ungaria proprie au drept de alegător în comune aceia, cari au ca proprietate a lor (ori împreună cu soția și copiii) 1/4 sesiune urbanială, sau alt pământ de aceeași întindere, fie întabulat ori pe care.

Ca proprietate de asemenea întindere cu 1/4 sesiune urbanială, se socotește și ori-ce proprietate de pământ, după care se plătește atâta dare, câtă se aruncă în aceeași comună pe 1/4 din sesiunea cea mai puțin îngreunată.

Dacă în vre-o comună n'ar fi fost nici o proprietate urbanială, atunci e de a se lua ca basă de socoată 1/4 din sesiunea cea mai

puțin îngreunată din o comună învecinată, unde sunt împrejurări de proprietate de același fel.

În părțile fostei granițe militare încorporate la comitatele Baci-Bodrog, Timiș, Torontal și Caraș-Severin, sunt de a se socoti ca proprietate asemenea cu 1/4 sesiune urbanială, moșie în întindere de zece jugere de câte 1600 stângini pătrați. În comitatul Solnocul-demijloc, Crasna, Zarand, în districtul Cetății-de-piatră și în Iasigia și Cumania, se socotesc drept 1/4 sesiune opt jugere de câte 1200 stângini pătrați.

Ca loc cultivat sunt de a se socoti: pământul intravilan, grădinile, viile, arăturile și pășunile.

B) În Transilvania au drept de alegător în comune:

a) cei-ce, pe baza catastrului de acum pentru darea de pământ, au o moșie care le aduce un venit curat de 84 fl., după care sunt puși la dare; — sau dacă au o casă cu venit de 79 fl. 80 cr., și cade sub darea de clasa întâiu; ear' dacă casa e sub dare de clasa a doua sau mai înaltă, dă drept de alegător după venit de 72 fl. 80 cr. luat la dare;

b) sunt alegători toți cei-ce plătesc dare de stat după venit curat anual de cel puțin 105 fl. supus dării de pământ, de case, ori dării de câștig de cl. I. sau III;

c) afară de aceștia mai ia parte la alegeri fiecare comună care, afară de cei îndreptățiți în temeiul art. XII. din 1791, numără cel puțin 100 de fumuri. Atari comune trimit la alegere, în numele lor, doi delegați cari votează, comune mai mici de 100 fumuri, trimit câte un delegat, liber aleși!

III. Mai departe au drept de alegători fără privire la părțile țerii și fără privire de se află în orașe, ori în comune:

a) toți cei-ce au ca proprietate a lor (sau împreună cu soția ori cu copiii minori), fie ori pe care întabulată, o casă cu venit anual din chirie de cel puțin 105 fl., pentru care s'a aruncat dare de chirie;

b) cei-ce după proprietatea de pământ, ce o au în felul pomenit în punctul a), sau după capitalul lor, ori după amândouă laolaltă, sunt îngreunați cu dare de stat după un venit de cel puțin 105 fl.;

c) cei-ce ca neguțatori sau fabricanți sunt îngreunați cu dare de stat după un venit anual de cel puțin 105 fl.;

d) cei-ce ca măiestri manufacturiști în orașe libere reg. ori cu consiliu, sunt îngreunați cu dare după un venit anual de cel puțin 105 fl. Ear' în comunele mari și mici cei cari plătesc dare de venit după cel puțin o calfă.

Drept de alegător mai au și aceia, cari plătesc dare de câștig de cl. I., după un venit de cel puțin 105 fl., sau dare de câștig de cl. II. după un venit anual de

cel puțin 700 fl., mai departe funcționarii de stat, municipali ori comunali, cari plătesc dare de câștig de cl. II. după un venit anual de cel puțin 500 fl.

2. Inteligența.

Inteligența (învățătura) încă dă dreptul de alegător, și anume: Fără privire la venit, au dreptul de alegător: membrii academiei de științe din Pesta, profesorii, artiștii academici, doctorii, avocații, notarii publici, inginerii, chirurgii, farmaciștii, cei cu studii economice, silvicultorii și montaniștii diplomați, preoții, preoții cooperatori, notarii comunali, învețătorii școalelor și ai asilelor de copii, în cercul în care locuiesc statornic.

Preoții și preoții cooperatori își pot folosi dreptul de alegători numai dacă sunt aplicați în vre-o parohie. Profesorii, înveț. școalelor și ai asilelor de copii, numai atunci au drept de alegători, dacă au fost denumiți, aleși sau întăriți în oficiul lor, în înțelesul legii.

3. N'au drept.

Nu-și pot folosi dreptul de alegător și prin urmare nu pot fi luați în lista alegătorilor:

1. Soldații activi sau concediați provisor, — între aceștia însă nu se țin rezerviștii chemați la controlă sau la exerciții de arme provizore;

2. feciorii din poliția financiară, dela gendarmerie și din poliția de stat, municipală și comunală [poliția și finanții];

3. n'au drept cei judecați la închisoare pentru crimă sau delict, ori pentru delict de presă, în decursul pedepsei, mai departe cei închiși în decursul unei cercetări pentru crimă sau delict;

4. cei-ce au fost anume judecați la pierderea dreptului de alegător, pe timpul hotărât în sentință;

5. cei ajunși în concurs, câtă vreme nu s'a s'at concursul.

Cei amintiți în p. 3, 4 și 5, își pot folosi dreptul de alegător, dacă dovedesc că cauzele opritoare din aceste puncte, au încetat față de ei.

Suma de dare cerută pentru dovedirea dreptului de alegător, se arată cu cârticica de dare, cu certificatul oficiului de dare, sau cu extras din tabela dăriiilor directe.

Dreptul de proprietate pe pământ și casă, se dovedește cu extras din cartea funduară sau cu alte documente. Întinderea pământului se arată prin extras din catastro sau cu extras din registrul de comasare.

O moșie care e întabulată pe mai mulți, în părți neîmpărțite, dă dreptul de alegător tuturor proprietarilor scriși în cartea funduară, dacă acel pământ atât cu privire la întindere, cât și la venit, cuprinde în sine de atâtea ori teritorul sau venitul, ce se cere pentru a avea dreptul de alegător, — câți proprietari sunt înscriși în cartea funduară.

Comisiunea centrală.

În fiecare comitat, și în fiecare oraș care alege deputat, se formează o comisiune centrală pentru compunerea și verificarea listei alegătorilor, cât și pentru conducerea alegerilor de deputați dietali. Președintele acestei comisiuni e primul funcționar municipal sau orașe-

nesc [vicecomitele, primarul], sau locțiitorul legal al acestuia.

Reclamări în contra listei.

Comisiunea centrală examinează în ședințele, ce ține zilnic, listele compuse de delegațiunile de conscriere, le întregeste pe baza datelor ce-i stau la îndemână și compune lista provisoră a alegătorilor, după modelul dat de ministrul de interne, separat pentru fiecare comună din cerc, în șir alfabetic. (În orașele, care au mai multe cercuri, lista se compune separat pentru fiecare cerc).

Lista provisoră a alegătorilor din cerc, împreună cu lista celor șterși, se pune spre vedere publică în sediul comisiunii centrale. Lista orașului sau comunei se pune de asemenea împreună cu lista celor șterși, în oraș, comună sau la notariat. Spre acest scop comisiunea centrală trimite fiecărui oraș, fiecărui comună mari și fiecărui notariat un al doilea exemplar al listei alegătorilor. Cu acest prilej dă și o publicațiune, în limba statului și în celelalte limbi întrebuintate în cerc, în care e de a se spune, că unde și în ce timp se va pune spre vedere publică lista provisoră, mai departe că în contra acestei liste se poate reclama (în înțelesul §-lui 44 din legea electorală), că la aceste reclamații se pot face observații, și că reclamațiile și observările în câtă vreme și unde se pot înainta?

Primăria e datoare a aduce la cunoștință această publicațiune în modul obicinuit în comună. E datoare a pune spre vedere publică, în zilele hotărite, dela orele 8—12, listele și reclamațiile înaintate, și anume în orașe și în comunele mari la casa comunei, ear' pentru comunele mici, la cancelaria notariului.

În decursul acestui timp oricine le poate vedea, fiind de față un membru al primăriei, ear' după amiază dela orele 2—6, poate lua copie de pe ele.

În contra listei ori-cine poate reclama pentru persoana sa. Afară de aceea fiecare are drept a reclama contra listei pentru ori-care luare sau ștergere pe nedreptul, în acel cerc, de care se ține comuna, în care el e luat în listă.

Reclamațiile sunt de a se înainta în scris. Într'o scrisoare poate fi cuprinsă reclamația pentru mai multe persoane. Celui-ce reclamează trebuie să i-se dea la cerere revers despre reclamație.

Terminul de a înainta reclamațiile, sunt cele 15 zile ce urmează după punerea spre vedere publică a listei.

Reclamațiile le poate vedea oricine, și în cele 10 zile următoare poate da observări în scris ori-care alegător îndreptătit a reclama. Observările sunt de a se da separat pentru fiecare reclamație.

Reclamațiile și observările făcute la ele sunt de a se înainta, cu documentele de lipsă, la primăria orașului sau comunei, ear' în comune mici, la notariat.

Primăria e datoare a înregistra reclamațiile și observațiile în șir într'un protocol deosebit și a le tri-

mite comisiunii centrale împreună cu protocolul numai decât după trecerea termenului, sau a face raport, că nu s'au înaintat reclamații.

[Despre datorințele comisiunii centrale, despre noua expunere a hotărârilor, etc. vom da îndrumări în numerii viitori. Azi numai atâta încă]:

Comisiunea centrală e datoare ca cel mult în 5 Maiu să pună lista alegătorilor spre vedere publică. Reclamațiile se pot da din 5 până în 15 Maiu, ear' observările din 16—25 Maiu.

Comisiunea centrală trebuie să-și isprăvească procedura până în 1 Septemvrie, când se înaintază apelațiile la Curie.

FORMULARE

Iată aici și câteva formulare de reclamații contra listei alegătorilor, cum și de observații la reclamațiile făcute de alții.

1. Reclamare contra listei.

Onorată comisiune centrală!

Văzând lista provisoră a alegătorilor din comuna d. e. Poiana, pusă spre vedere publică la cancelaria comunală, am aflat că numele subscriului nu e luat în această listă. Fiindcă în virtutea legii electorale am dreptul de alegător de deputat, pentru întemeierea acestui drept îmi iau voe a expune următoarele:

După-cum se vede din contractul alăturat aici sub A] am cumpărat în 6 Maiu 1900 dela Stefan Voinic, locuitor în Poiana, moșia acestuia cuprinsă în protocolul cărții funduare Nr. 28 din comuna Poiana. Întinderea acestei moșii cum arată extrasul din catastro de sub B] e de 2/4 sesiune urbanială. Grădina și casa Nr. 17 din ulița domnească, ținătoare de această moșie, le-am și luat în posesiune și folosință, ear' pământurile dela câmp după învoiala cuprinsă în p. 7 al contractului le voiu lua în posesiune și folosință numai în 1 Septemvrie a. c., după-ce fostul proprietar își va fi adunat roadele anului acesta. Contractul a fost prezentat la oficiul de dare pentru măsurarea competenței, cum arată clausula de prezentare, ear' după chitanța de sub C] am plătit competența prescrisă. Intabularea în cartea funduară însă nu s'a făcut, fiind-că după p. 9 din contract vinzătorul numai după plățirea deplină a prețului de cumpărare îmi va da documentul de lipsă cu clausula de intabulare. De vreme ce subscriul am proprietatea de pământ de lipsă pentru a avea dreptul de alegător și de vreme ce o parte a acelei proprietăți anume casa și grădina am și luat-o în folosință și stăpânire, ear' pământurile dela câmp încă le voiu lua în primire în 1 Septemvrie a. c., fiindcă pe baza acestei proprietăți de pământ în înțelesul legii am dreptul de alegător, rog pe onor. comisiune centrală:

Binevoii a mă lua în lista alegătorilor comunei Poiana pe baza dovezilor înșirate și a mă avisa despre aceasta.

Cu stimă
Ioan Petrișor.

Rubru: Onoratei comisiuni centrale a comitatului A. Reclamarea lui Ioan Petrișor, locuitor în Poiana, pentru a fi luat în lista alegătorilor de deputat cu 4 acluse orig.

2. Altă reclamare contra listei.

Onorată comisiune centrală!

Din lista provisoră a alegătorilor din comuna Arpaș am aflat, că numele sub-

scrisului nu mai e luat în listă și e trecut în lista separată a celor șterși. Având în vedere, că ștergerea numelui meu din listă e nemotivată, alăturând sub 1] extrasul din tabela dărilor directe, din care se vede, că sunt supus dării de pământ, de casă și dării de câștig după un venit anual în total de 110 fl., prin urmare în înțelesul legii am și mai de parte dreptul de alegător, rog pe onor. comisie centrală:

Binevoii a hotărî luarea numelui meu și mai departe în lista alegătorilor și a ordina cercetare disciplinară contra delegației de conscriere, ce a făcut conscrierea în comuna noastră, fiindcă cu rea credință și numai ca să mă prigonească a șters numele meu din lista alegătorilor, cu atât mai virtos că în anul acesta în înțelesul articolului XV din 1899 a trebuit să facă conscrierea și îndreptarea listei din oficiu.

Cu stimă
Constantin Măndru,
negustor.

1. Observ. la reclamare în contra listei.

Onorată comisiune centrală!
Contra listei alegătorilor din comuna Poiana, Ioan Petrișor din Poiana a înaintat reclamare și pe baza dovezilor alaturate a cerut, ca să fie luat în lista alegătorilor.

Această cerere însă nu se poate considera și e de a se respinge, fiindcă numitul însuși recunoaște, că moșia cumpărată din protocolul cărții funduare Nr. 28 nu e intabulată încă pe dînsul și că nu a luat în stăpânire și folosință decât casa și grădina, ear' legea spune că cineva poate fi luat în lista alegătorilor numai pe baza proprietății intabulate pe numele seu, al soției sau al copiilor, ear' intabularea e a se dovedi cu extras din cartea funduară. Din cauza, că Ioan Petrișor a afirmat numai că a luat în posesiune și folosință numai o parte din numita proprietate, avînd în vedere că posesiunea nu e de ajuns pentru întemeierea dreptului de alegător, ear' din cauză că proprietatea nu a dovedit-o cu extras din cartea funduară, reclamarea și cererea lui nu se poate lua în considerare.

Cu stimă
Aurel Pincu,
alegător în Poiana.

Rubru: Onoratei comisiuni centrale a comitatului A. Observările lui Aurel Pincu, locuitor în Poiana la reclamarea înaintată de Ioan Petrișor contra listei alegătorilor. 1 exemplar.

UNELE-ALTELE

Articolul dlui Mocsonyi.

Dl Alexandru Mocsonyi publică prin »Drapelul« și »Gazeta« un mare articol politic, militând pentru »pasivitate«, ca pentru »ultima poziție legală constituțională pentru noi« Români din țerile coroanei ungare. Căci alternativa zilelor noastre este: a persista în situația de azi, sau eșind din ea, înseamnă »a da îndărăt«, deci a lucra spre și mai rău, — că părăsind poziția de azi, prin asta am renunța totodată în princip și la o politică națională, am ajunge la »abdicația națională«. »Astăzi la noi nici vorbă nu poate fi de o acțiune politică cu oarecari sorți de isbândă«, ba »între împrejurările actuale nici în vis nu se poate gândi la așa ceva«. Singurul for competent pentru o modificare a programului, e conferența națională, dar' d-sa nu află nici un motiv pentru așa ceva, ear' altfel astăzi nici macar cugeta nu se poate la modificarea programului, fără să premerge »desființarea« actualei noastre »organizații politice«. Să ridică deci cu toată hotărîrea și autoritatea d-sale în contra noului curent activist și revisionist, si pentru »perseverarea constantă în rezistența pasivă«, această ultimă poziție legală constituțională a defensivei noastre naționale«, accentuând că »întreaga noastră putere rezidă în principiul solidarității naționale«.

Recunoaște de altfel franc, și dl Mocsonyi, că »este o situație politică foarte supărăcioasă a fi condamnat cu mâinile și picioarele legate (cum suntem noi azi), la... rezistență pasivă, ceea-ce resimțim cu toții, și este de înțeles boldul de a căuta scăparea din situația asta silnică«.

Și noi această căutare și scăpare o dorim.

Este numai un bun semn al timpului, că în discutarea asupra insuportabilei noastre situațiuni politice, pășesc pe teren cei mai de valoare bărbați politici ai noștri și din o parte și din alta, și din cei de o părere, și din cei de altă părere. Din aceste discuții va trebui să urmeze o hotărîre concretizată în o consultare a fruntașilor noștri politici, care să înoiască și întărească de nou într'un fel cre-

dința în inimile poporului, despre situația noastră și viitorul nostru.

Cu 100 milioane mai puțin!

Dieta Impărăției (delegațiunile) e întrunită pentru a da socoteală de cheltuielile comune Austriei și Ungariei și-a cere bani pentru anul de față.

Guvernul comun cere numai pentru prevederea artileriei cu tunuri nouă, cu 38 milioane mai mult ca anul trecut, ear' peste tot, cu 100 de milioane mai mult ca anul trecut! În loc de 377 milioane, acum 472 mil.!

Dureri de măsele...

Durere de măsele face șovinștilor faptul, că Moștenitorul tronului nostru, avînd să facă o călătorie la Londra, la sărbările de încoronare ale Regelui Angliei, a hotărît a lua cu sine un conte Neamț, unul Ceh, unul Polon și unul Ungur. »Ai, vai, strigă nămila șovinismului unguresc! De ce și pe Polon și pe Ceh, de de nu numai un Neamț și un Ungur? Ci-că asta nu e dreptate, doar' Impărăția razimă numai în Nemți și 'n Unguri, de ce se scoți la iveală în fața lumii și alte popoare? Să vede însă că viitorul nostru Impărat, altfel judecă decum judecă Ungurii, și El anume scoate la iveală și pe alte popoare.

Ba o foaie de frunte cehă, le-o spune verde, că nu ei Ungurii să fie supărați, ci Români și celelalte naționalități, că nu se iau și dintr-ei în suită!

I.091.860.965 cor.

Ministrul r. ung. de finanțe a depus pe masa dietei proiectul de cheltuieli pe anul de față. Din acela reese, că Ungaria, are pe a. de față numai cheltuieli ordinare, transitorii și de investițiune, peste 1091 milioane coroane!

Ministru de comerțu.

M. Sa a numit de ministru r. ung. al comerțului în locul răposatului Horanszki, pe Ludovic Lang, profesor universitar.

Numirea a venit relativ târziu, după multă gândire, pentru-că, foile ungurești o spun, slăvita nație ungurească azi nu are bărbați așa grei, însemnați, cu cari să poți îndată umplea golurile ce se fac în locurile înalte, prin moarte ori retragere de ministru...

Primul foc de tun...

Din România

O duioasă, și în același timp înălțătoare sărbare se pregătește la București, pe ziua de 15/28 Maiu, ziua în care, la 1877 s'a deschis focul artileriei române asupra celei turcești, în marele război orient.

Eată ce ne spune despre această sărbare »Voința Națională« din București:

Oficerii de artilerie vor oferi la 15 Maiu un mare banchet M. S. Regelui Carol, cu prilejul celei d'a 25-a aniversare a primului foc de tun tras de artileria română în 1877 la Calafat, de către bateria »Carol I«.

Să știe că atunci însuși Suveranul, urcat pe parapet, a comandat focul asupra Vidinului. Turcii răspuseră, și o bombă a izbucnit la câți-va pași de prințul Carol I. Prințul și-a scos atunci chipiul spre a saluta acest prim proiectil al dușmanului!

Banchetul se va da într'o sală a arsenalului și vor lua parte, afară de Suveran și de Prințul Moștenitor, oficerii de artilerie de toate gradele din serviciul activ și rezervă, precum și foștii oficeri de artilerie. Se crede că vor participa 500—600 oaspeți.

Cu acest prilej, oficerii vor oferi M. S. Regelui o miniatură în bronz reprezentând »bateria Carol I« dela 1877, care a fost turnată în metal la Arsenal.

Cheltuielile banchetului vor fi suportate de către oficerii, în urmărirea proporție: Oficerii inferiori vor contribui cu câte 30 lei, cei superiori cu 40, ear' generalii cu câte 50 lei.

Dnii generali Popescu, Tell, Wartiade și colonelul Vasilie Năsturel s'au constituit în comitet pentru organizarea banchetului.

Drapele nouă.

Toate regimentele, cari au luat parte la războiul independenței, vor trimite la 10 Maiu la București câte o companie cu drapel, spre a lua parte la defilare.

Regimentele, cari mai au drapelele dela 1877, vor primi altele noi, ear' cele vechi vor fi depuse în muzeul Arsenalului.

Drapelele cele nouă înainte de a fi

predate trupelor, vor fi binecuvîntate de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, în prezența Majestății Sale Regelui și a tuturor înalților demnitari ai Statului, în pavilionul care se va ridica pe piața Romană.

Trupele vor defila apoi cu aceste drapele.

D-zeu să le ajute, ca, în viitoarele războaie, să le sfințească și pe acestea cu gloria cu care au sfințit pe cele zdrănuite pe care acum le așează în muzeu, ca sfințe mărții ale unor glorioase zile ale neamului și a voințelor sei soldați!

PENTRU ECONOMI

Dela »Reun. Econ.«

Domni membrii ai Reuniunii Economice din Orăștie cari doresc ca în toamnă să capete altoi dela Reuniune, să binevoască a să înștiința care de câte are lipsă, și de ce soiuri anume?

Înștiințările se le facă prin câte o cartă postală trimisă casarului Reuniunii, d-lui Valer Orbonaș, funcționar la »Ardeleana«, sau depunînd acolo un bilet ori o listă cu numele celor cari le trebuia, și câte și de cari le trebuiesc. (Pot fi scrise și mai mulți într'o listă).

Cei-ce nu se vor înștiința în acest fel, nu pot primi în toamnă altoi, căci Reuniunea va cere dela ministru numai atâtea și din soiurile, pentru cari s'au făcut înștiințările!

„AGRICOLA“

însoțire economică la Hunedoara.

Sâmbătă în 3 Maiu n. a avut loc la Hunedoara adunarea gen. de constituire a însoțirii economice-comerciale »Agricola«.

Adunarea a fost bine cercetată: peste 35 de membri fondatori erau de față, arătându-se însufleții de noua întreprindere românească, căreia, ca și noi toți, îi doreau și-i doresc cel mai frumos viitor.

Dl Francisc Hosszu Longin, binemeritul fruntaș român dela Deva, a condus adunarea ca președinte adhoc, fiind notar dl N. Macrea, contabil la »Corvineana«.

FOIȚA

BISENS ALEGORIC

Dedicație: mai mult politicienilor — decât fetelor noastre!...

Stă frumoasa, gânditoare.
Ochii pironiți pe-o carte...
Ochii pironiți pe șire —
gândurile-i sbor departe.
Ce-a cetit?!... Ori ce e cartea?!...
Poate doina 'ndrăgostirii?!...
A redeșteptat și 'n pieptu-i doruri, re'nvieera firii:
Doar' e luna Maiu afară...
flori și fluturi și iubire;
Vântul furzue de visuri,
frunzele de fericire,
Paserile cântă dulce,
cerul e albastru eară...
Ah, sigur e el... e dorul,
deșteptat de primăvară,
Dulcea inimii ei taină,
ce n'ar vrea s'o știe nimini
Ș'o alintă cu doinirea
dorurilor altor inimii...
„Aș!... Ori nu e veacul nostru
al luminii ș'al culturii?!
„Cine și-a mai bate capul
cu ce cântă trubadurii?!...
Ah, pardon! Dar' vre-o savantă,
care-ți știe pe de-a rostul

Toate stelele din lume,
cum știu alții tatăl nostul,
Toate lunile, planeteii,
sorilor le știe mersul,
Pentru care-i mărginit chiar
înfinitul, universul,
Pentru care fire 'ntreagă
nu mai are taine: gândul
Ei într'o clipită scurtă-ți
încunjoară lumi de-a rîndul...
„Fleacuri!... Cine se-și lase mintea,
să-i colinde printre stele?!
„Nu acolo sus e răul!...
Josul nostru-i cuib de rele!...
Aoleo!... Dar' socialistă?!...
Mintea ta se chinueste,
Ca să aște ea cuvîntul,
care țeri le răsvrătește,
Și popoarele, pe toate,
ca să sfarme, să dărîme,
Și să măture odată
toată vechea putrezime,
Și pe toți tiranii lumii
să-i doboare, să-i sugrume,
Și pe-a lor dărîmătură,
să creeze-o nouă lume:
Lume nouă, minunată,
mare, bună, generoasă...
Ah, așa?!... Dar' socialistă
e micuța mea frumoasă?!...
„Nai ghicit!... Eu sunt Româncă!...“
Știu!... Româncă națională!
Luptătoare pentru ziua
mare, sfîntă triumfală,

Care vine, sigur vine,
care trebuie, să vină:
In urgia nopții negre
fulger roșu de lumină!
Că, doar' nu-i nici neamul nostru
neam de spurii și de lași:
Impărați ne-au fost strămoșii,
seminții de uriași!
Și vom fi și noi odată
ear' ca ei... doar' sus e Sfîntul...
Ear' ca ei, cari stăpînă
țeri întregi, întreg pământul,
Și căroră largul lumii
le era ne'ncăpător,
Chiar și fulgerul din ceriuri
să'nchina naintea lor!
Ah!... Cu fulgerul din ceriuri
să ne prindem noi fărtași,
Și cu trăsnetul din nouri
și, ca trăsnetul, turbați
Și năprasnici, ca potopul
și năvalnici, ca furtuna
Și viforici, ca urgia
— unul toți, cu toții una,
Să ne'ncepem apoi lupta
mare, cruntă, disperată,
Si să fim odat' ori liberi,
ori, dacă ni-e soarta dată,
Să perim, perim mai bine,
și să scăpăm odată toți
Și de viața de robie
și de traiul de iloți!
„Taci!... Pe Unulfânt te rog, să
taci... și stăpânește-ți firea!

„Taci!... O vorbă negândită
e egală cu peirea!
„Taci!... O vorbă negândită...
și te 'nfundă 'n pușcărie,
„Pentru dorul libertății
plata-i veșnica robie,
„Pentru dorul de viață
te vor îngroșa de viu!
„Taci!... Ori nu cetești tu silnic,
ale noastre foi ce scriu?!...
„Sfîntă-i cauza noastră, însă
chiar în lupia causei sfînte
„Sîngele vîrsat e crimă,
crima se te înșpăimînte!
„Desperată-i lupta noastră!...
Ș'o purtăm însă loială,
„Chiar fiindcă-i disperată,
chiar fiindcă-i inegală!
„Las' să fim noi numai veșnic
drepti, dinastici și pe pace,
„Că va face El Preasfîntul,
ce poporul nost nu face!
„Ea, de sine s'a impune
causa noastră națională,
„Și veni-va cîndva ziua
mare, sfîntă, triumfală!...“
„Da, va trebui, să vină,
vine, va veni odată:
„Pentru veacuri de obidă,
replătirea meritată!
„Taci... și rabdă!... Și înfrînd-ți
nebumeasca ta vîspă,
„Sfîntă-i vorba: cînd se pleacă
capul, rabia nu-l țae...“

„Las'... să va schimba ea cîndva
lumea asta anapodă!
„Altu-i gândul meu... Românco!
„Cartea?!...
— E jurnal de modă,
„Cel mai nou!... Ce minunății
toalete elegante,
„Ce mătase, ce foularduri,
ce decor, ce pasomante,
„Ce dantele, aplicații,
ce jabouri, ce mai rochii,
„Și cât chic, câtă splendoare...
Ah, își fug pe ele ochii...
Și de zile 'ntregi acuma
tot aleg și tot privesc
„Și nici cum nu pot pe placu-mi
toaletă să-mi găsesc,
„Și de zile 'ntregi acuma
mă muncesc și toate placu-mi,
Dar' cînd stau s'aleg vre-una,
nici una nu-mi pe placu-mi,
„Și de zile 'ntregi acuma
gîndurile nu mă lasă...
„Ah, ar fi una... și 'mi place,
dar' — e haina de mireasă!“
Horia.

Toate au decurs în bună reînălțare și încrederea celor de față în viitorul întreprinderii s'a arătat viu și în frumoasele sume pe care le-au subscris ca cuote (acții) la întreprindere: s'au subscris până acum peste 17.000 coroane! Cele multe înainte!

Rugăm stăruitor și acum pe oamenii noștri cu prindere a subscrisoarelor la această folositoare însoțire comercială, căci cu cât va putea începe cu capital mai mare, cu atât va putea ajunge la frumoase sfârșituri!

O listă de subscriere se află și la redacțiunea foii noastre „Libertatea”.

Însoțirea își va începe activitatea îndată după secerișul anului de față, întrucât până atunci se va subscrie capitalul recerut, care trebuie să urce până la 40.000 coroane.

Să dăm cu toții ajutor, să se atingă această cifră. Nimenea de neîncredere să nu fie reținut, căci prin Statutele însoțirii s'a prevăzut, că atunci când din o pricină ori alta, s'ar atinge capitalul, cât de cât, să va chema adunarea membrilor cari pot hotărî desfășurarea, — așa că de o pierdere a capitalului depus în cuote, nu poate fi vorba. Dar' de asta nici nu trebuie să vorbim, când vedem ce oameni vrednici se pun pe lucru, și ce conducător cu bun nume și-ai ales: pe dl Vasile C. Osvadă, om cu frumoase studii comerciale, contabil.

Iată cum a fost aleasă conducerea însoțirii în adunarea de constituire:

În Direcțiune: Avr. P. Păcurariu, protopresbiter gr.-or. la Hunedoara, preoții Petru Popovici și Leontin Ungur, Dr. Alex. Hossu L. avocat, Mihail Rimbaș, cassar opidan, Daniil Mușă, comerc., și N. Macrea, contabil.

În comitetul de supraveghiere: Petru Șinca, preot, Teofil Tulea, not., Petru Rimbaș, contabil (Brad), Petru Șerban, propr., George Rain, preot și Dr. A. Drăghici, medic, — adică tot oameni cu tragere de inimă pentru afacere și oameni, mai toți, cu frumoasă bunăstare materială. De director al însoțirii au ales, cum am amintit încă, pe dl V. C. Osvadă, — ear' dnii Francisc Hossu Longin, și alți buni Români, au subscris cuote și vor sta și ei în jurul întreprinderii, povățuindu-o și ocrotindu-o.

S'a edat un prospect și o scrisoare către public, cerându-i spriginul. Din lipsa de spațiu, vom publica prospectul și scrisoarea, în numărul viitor. Și până atunci însemnăm, că subscrierile de cuote au să se facă până cel mult la 15 Iunie, având până atunci a fi trimise dlui Mihail Rimbaș, proprietar în Hunedoara.

Vânturile și plantele. Adolph Hansen a publicat de curând o lucrare în această privință. După dînsul vîntul e în unele locuri pedecă mare în economie, de ex. el împedecă facerea de împăduriri, ba adeseori aceasta e chiar peste putință din pricina lui, de pildă pe lângă marea Nordului, prin aceea că usucă frunzele arborilor.

Mesteacănul și salcia sunt care mai tare se țin și în contra vîntului.

Cu cât sunt copacii mai scurți [Pinus montana, Salix repens etc.] cu atât pot înfrunța mai ușor vînturile.

În Holstein și Belgia s'au convins agricultorii de mult despre înfrunțarea vînturilor a vînturilor asupra agriculturii, de aceea ei și-au încunjurat ogoarele și grădinile cu garduri vii și cu șiruri de pomi, cari se slăbească iuțeala vîntului.

Din acest punct de vedere plantațiile de pomi și copaci pe lângă drumuri și ca perdele în calea vînturilor celor mai obișnuite în localitate, e o lipsă neapărată.

Recunoașterea vredniciei.

Bdiatul român în școala maghiară.

— Articol din „Budapesti Hirlap” —

(Urmare și fine).

Timpul vieții studentului român l'am putea rezuma în următoarele:

S'a născut în v'r'un sat din Câmpie sau dela poala munților. Tatăl seu, dascălul șerc, preotul sau țeranul valah, îl duce la oraș. Cu el deodată merge la școală și fiul proprietarului maghiar din comună. Tînerul român poartă țundră, mănăncă odată pe zi, pe când conșcolarul seu »domnișor«, se îmbracă elegant și se hrănește bine! Dacă întrebă, și-se răspunde: asta așa e pentru-că el e Valah! Cale de o zi în jurul comunei sale, el a văzut pretutindeni, că Maghiarul e »domn« și trăiește în belșug, Valahul însă e țeran și șerc. Dacă între colegii sei studenți maghiari încă se găsesc copiii șeraci, ei nu flămînzesc, fiindcă stipendiul școlar și »tipăul« îl fac să nu flămînzească. De ce nu se împărtășește și el din binefacerile școlii? Pentru-că e — Valah!

»Anii se scurg repede:

»Dela profesorii sei de religieune, dela colegii sei mai în vîrstă, învață, că el e urmașul gloriosului Traian și că Maghiarii au răpit dela străbunii sei pămîntul acesta eac'asa, dar' ceea-ce a fost odată mare și frumos pe acest pămînt, toate Românii le-au făcut. Ioan Huniade, regele Matia, Paul Chiinez și a. au fost Români. Horia și Cloșca n'au fost rebeli, ci martiri naționali. Dându-i-se privilegiu o și spune aceasta colegilor sei Maghiari, cari îl rid, îi zic nebun, mișel, »de spânzurat«, și nu mai vorbesc cu el. Lui nu-i pasă, căci mai bine se simte în căciocara sêrăcicioasă dintr'o stradă a suburbiului, unde locuște cu 8 sau 10 conșoi.

»Mai târziu părăsește Clujul, Aiudul.

»Se duce la Blaj sau Brașov. Ce deosebire! Cât de bine se simte în aceste centre ale Românilor! Cu câtă pietate ascultă ce-i spun profesorii despre mărirea de odinioară a Românilor! O, cât de adevărate le află el toate ce le aude despre tirania maghiară. Cu câtă însuflețire cetește pe »Mihail Viteazul« de Bălcescu. Incepe să creadă, că va veni timpul, când un nou Mihail Viteazul, un al doilea Ștefan-cel-Mare în fruntea a 200.000 viteji, va da năvală în țară, ca să recucerească pămîntul răpit și să dea patrie Românilor asupriți!

»Profesorul seu îl face atent la marea operă a lui Barițiu »Istoria Ardealului«. O cetește întreagă. Ce registru a păcatelor maghiarimii e cartea aceasta, ce cronică vorbitoare a suferințelor românești, a luptelor nobile și abnegate este ea! Se hotărăște să lupte și el și se va lupta pentru libertatea națiunii, pentru drepturile limbei sale!

»A făcut examenul de maturitate. De dragul științelor mai înalte se rentoarce între Maghiari. Vechiul cântec se repetă. Maghiarii n'au învățat, nu

s'au îndreptat de loc. A făcut (Românul) și examenul de stat. Iși cearcă norocul la administrație. Fișpanul nu-l numește, adunarea comitatului nu-l alege, fiindcă funcțiunea a fost »aleasă« — în urma intereselor familiare, etc. pentru colegul seu de odinioară, domnișorul maghiar, de calificare mai slabă. Oare de ce este aceasta așa? Ca răspuns aude vorba vechie: fiindcă ești Valah!

»Durerea lui individuală o generalizează, o ridică la rangul de gravamen social și politic. Prigonit se simte cel-ec în țara aceasta nu se poate feri, fiindcă e Român.

»Acum sau emigrează în România, sau devine avocat aici acasă. În cazul din urmă adună avere și devine agitator politic!..

»România azi nu numai ca masă, ci și ca element cultural pîtrunde neîntrerupt, nu numai în văile locuite de Maghiari, ci și în orașe.

»Și acest curent ce înaintează mereu, nu se va opri locului de sine! Nici societatea maghiară ardeleană, care e pe clinul pustiirii, nu-i va putea fi împedecătoare! Cine l'ar și putea opri, dacă nu acțiunea politică culturală a statului național maghiar. Dar există o atare acțiune culturală politică? Și dacă există, e ea destul de puternică, destul de conștie în faptele sale?«

NOUȚĂȚI

Alegerea de episcop la Arad era să se țină acum, Duminecă în 11 Maiu n. Așa au hotărît unanim consistoarele din Orade cu cel din Arad. I. P. S. Metropolitul însă, care a fost invitat a conduce actul alegerii, a răspuns că nu poate lua parte atunci. deci să amână alegerea pe alt termen mai târziu.

Micul Principe Carol al României în etate de 9 ani, a fost, precum am scris, înaintat la rangul de sublocotenent [Lieutenant] în armata română. În ziua de Sf. George, noul »oficer« a depus, cu ceremonie deosebită, jurământul de soldat, în fața moșului seu Rege Carol I. și a Ateș. Sale Principelui Ferdinand, tatăl seu, la casarma geniului în București.

— Din lipsa de spațiu, am fost siliți a amâna pentru numărul viitor »Cronica« noastră dela București, rapoartele despre sinoade, și alt material actual.

Darul Reginei Elisaveta. Regina *Elisaveta a României*, în semn de recunoștință pentru doiliul împărtășit de întreagă România din prilejul reșosării mamei sale, Principesa de Wied, a dăruit ministeriul român de culte *toate crufările sale*, făcute din lista ei civilă, pentru-că din această sumă să se înființeze școlile, să se ajutore cele-ce sunt și să se ajutore la solvirea didactului școlarii șeraci.

Suma trece peste douăzeci milioane de franci!

Minunată și ideală Regină!

De preot gr.-or. în Lelese [tractul Hunedoarei] a fost sfințit în Dumineca Tomii dl George Hința.

Pentru zidirea catedralei din Sibiu, consistorul a primit ofertul întreprinzătorului Francisc Szalay de acolo, un întreprinzător de bun nume, cunoscut și la Orăștie dela zidirea hotelului Central, casa »Ardeleni«.

Tinera Regină a Holandei, Wilhelmina, e greu bolnavă. Zace în tifus, și

fiind în stare binecuvîntată, deși abia pe Septembrie așteptând să nască, boala i-a provocat naștere pretimpurie, care numai cu ajutorul medicilor și între cumplite chinuri de trei ore a putut urma. În mai multe rînduri medicii își perduseră nedejdea și se temeau că le moare în mâni! Nenorocitul conceput au trebuit să-l tae bucăți și să-l scoată dintrînsa. Au temere de complicații cari să-i pricinuiască moartea. Pîn'acum a scăpat încă cu vieță din cumplita boală.

Păduri arse. În pădurea Hațegului a izbucnit săptămîna trecută foc și a ars o parte mare de pădure. Asigurată n'a fost.

Fetița străină, botezată cu numele »România«. Locotenent Șvedian Landegren, petrece în România, și avînd chiar în acest timp o copilă, a botezat-o cu numele »România«. Botezul a avut loc cu frumoase ceremonii, luînd parte oficerii români din regimentul de Ilfov. Copila »România« a căpătât și minunate daruri, ca suvenir de locul nașterii sale.

Așa ceva numai în Pesta se poate! Acum doi ani s'a întîmplat, ca faptuitor nedescoperit a furat o casă întreagă din Pesta. A pus o armadie de zidari și lemnași să o desfacă și cărași să o care. Lumea credea că stăpînul casei, care nu era în oraș, o poruncit desfăcerea. Când colo s'a descoperit, că nici poveste. Bietul om a rămas fără casă, ear' lucrătorii și cărașii, numai cu neînsemnata arvună ce luaseră!

Acum în 2 Maiu tot așa au furat — o uliță întreagă! O uliță de frunte! Strada Rottenbiller. Era pardosită cu cuadrați de lemn, puși în cap, trecînd trăsurile pe acest pavagiu de lemn, fără șgomotul pe care îl face pe pavagiu de peatră. În numita zi, s'a ivit o armadie de lucrători italieni și cărașii după ei, și începură a destace pavagiul de lemn al stradei. Cărașii puneau și duceau stlpișorii de lemn unde aveau îndrumare și toată lumea credea, că primăria a poruncit destacarea stradei, pentru a o repara, deși lemnele erau bune, puse de abia câțiva ani. A doua zi s'a descoperit că a fost o hoție nespuse de îndrăneată. Hoțul nepris a vîndut lemnul stradei în o stradă laterală. Lucrătorii, șermanii, s'au trezit fără nici o plată. Și strada, pe întindere de 200 metri pătrați, e azi goală de pavagiu!

Anglia are prea mulți oameni. În Anglia, în deosebire de alte țeri, nu bucuroși vîd pe cei-ce vin din stînătate să se așeze în țară, pentru populațiunea și așa e tare deasă. Cu toate astea mulți de pe continent merg în Anglia, crezînd că acolo unde e așa mult de lucru, că tot omul trebuie să lucreze într'una, doar' vor găsi și ei pentru mâinile lor. De aceea să și ridică dese plîngerii contra imigrării străinilor și să duce o agitație viuă contra venitorilor. Să formează comitete întregi, ba s'a numit și o »comisie regală«, care să caute mijloacele de apărare contra imigrării, îndeosebi contra străcurării jidovimei în țară.

Etna se oufundă. Foile din Roma scriu, că puternicul asvîrlitor de foc, vulcanul Etna să scufundă tot într'una. Puterea lui scade mereu, ca a unui îmbătrînit. Un profesor a măsurat păreții gurii lui de foc, și în 1864 partea dinspre Apus era 3312 peste suprafața mării, în 1900, partea de Miază-zi era cea mai înaltă și era abia de 3278, deci cu 34 metri mai mic. Scufundarea vine de acolo, că vulcanul nu mai are putere mare: lava lui nu mai iese din gura pămîntului afară, ci abia fumul mai iese uneori până sus, și cum în lăuntru, la fund e larg, prin zguduiri tot cade pămînt de pe păreți în lăuntru, stămpărînd însuși arzătorul fund al vul-

canului. Când era așa puternic de arunca lava afară, păreții nu scădeau, că lava căzînd de sus pe ei, îi mărea într'una.

Scrisoare din Paris.

PARIS, 19 Aprilie 1902.

În sfîrșit după o corțeșire de 3 săptămîni s'au făcut alegerile dietale în 27 Aprilie, atît în Paris cît și încolo în Franca și în coloniile ei.

Sufragiul universal (dreptul de vot dat tuturor bărbaților majoreni, și bogați și șeraci) e adus mari suprinderi guvernului și e cu puțință să-l ducă la cădere, căci precum să și prevedea, naționalistii, opoziția, au câștigat multe scaune în dietă, și nu e peste puțință ca la balotagiul ce va avea loc în 11 Maiu, să câștige chiar majoritatea mandatelor și să facă peste puțință rămînerea cabinetului Waldeck-Rousseau.

Eată sfîrșitul alegerilor:

Cele 50 cercuri electorale a Parisului au dat (în 27 Aprilie) 22 alegeri definitive, ear' în 28 neîntrînd candidații o majoritate absolută, în 11 Maiu vor fi alegerile suplimentare [balotagii]. Din 22 deputați aleși definitiv 20 sunt opoziționali și numai 2 guvernamentali. E în mare pericol Millebrand, vestitul ministru de comerț, șeful socialistilor, care n'a putut întrîni majoritatea în districtul XII. și e frică că la balotagiul să rămînă în minoritate! E în pericol Brisson, președintele camerei din ciclul trecut și să consideră căderea dînsului, la balotagiul, ca neînconșturată. Tot în pericol e și ministrul de instrucție Leygues.

De se altcum ia ca un lucru sigur că opoziția va câștiga în 11 Maiu cea mai mare parte din restul de 28 mandate.

Ca să ne putem face idee despre alegerile din Paris e interesant să știm câte voturi sunt și cum s'au împărțit.

În Paris și suburbiul sunt 822.967 [populația Parisului e 3¹/₂ milioane din care sumă opoziționali au avut 384.180 voturi, ear' »dreyfusarzii« [cum zic la guvernamentali] 236.253 voturi, adică s'au prezentat la urnă 620.433 de alegători. Alegerile au decurs în Paris într'o ordine exemplară, așa, în cît cine nu știa că sunt alegerile acuma, apoi după alte semne acuși nu putea observa. O ordine ce-i servește poporului francez spre laudă!

Încolo în țară opoziționali deși au avut și multe biruințe strălucite, ei au suferit o mare pierdere, prin pierderea căpeteniei lor: Ed. Drumont, conducătorul antisemiților, care a căzut în Alger.

Eată de altcum în țifre rezultatul total al alegerilor.

Dintre 591 locuri, sau făcut alegeri definitive în 411, au rămas pentru balotagii 180.

Din suma de sus tovarășia republicană, adică guvernamentali, [partida republicană, radicală-socialistă și socialistă-radicală], au 225 deputați.

Opoziția, care e totodată și contra Jidanilor, (partidul național, conservator și republicanii antiministeriali), are 186 deputați.

Deci atîrnă dela alegerile întregitoare din 11 Maiu. Chiar în cercuri guvernamentale e mare teama, că în 11 Maiu opoziția o să câștige o majoritate covîrșitoare din cele 180 locuri ce mai sunt, deci e ușor a înțelege, că amîndouă taberele s'au pus pe o luptă încordată și îndârjită prin foi, și că adevărata trînteală electorală numai acuma să începe!

Just.

— Numerii singuratici, cu 5 cr. (10 fil.) exemplarul, din „Libertatea” să află de vânzare în Orăștie la tipografia „Minerva” și la librăria H. Graef.

Redactor resp.: IOAN MOȚA

FRUMOS PAVILON DE VARĂ!

Beură bună!

Am onoare a aduce la cunoștință onoratului public că în restaurantul meu servesc numai

„Bere Coroana“

de I-a calitate din fabrica Dreher (à la Pilsen)

În fiecare zi încep butoiu proaspăt, totdeauna răcit în gheață.

Servesc cu vinuri excelente și cu cugnă bună, precum și cu

odăi ieftine!

Acum în 15 Maiu deschid pavilionul de vară

în grădina hotelului, pe care am arangeat-o numai acum de nou ca un frumuseț parc cu verdeață, flori și plante.

Lumină electrică!

La deschidere va cânta o

capelă de dame

anume aduse dela Timișoara!

Rugând onoratul public pentru cercetare și spriginire binevoitoare, semnez cu toată stima

Aladar Szatmáry,

(72) 4— ospătarul hotelului „Széchenyi“.

Sz. 1872—1902. tkvi.

(87) 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A szászvárosi kir. járásbírószág mint tlkvi hatóság közhirrre teszi, hogy a szászvárosi «Ardeleana» pénztintézet végrehajthatónak Lup luon I. Iosif végrehajtást szenvedő elleni 1000 kor. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. járásbírószág) területén levő a Felkenyéren fekvő a felkenyéri 184 számú tjkvben A † 1 rd. 315 és 316 hrsz. 3277 kor., az A † 2 rd. 933/353 hrsz. 14 kor., az A † 3 rd. 933 hrsz. 24 kor., az A † 4 rd. 1268 hrsz. 93 kor., az A † 5 rd. 2155/a 2156/b 278 kor., az A † 6 rd. 3905/a hrsz. 200 kor., az A † 7 rd. 4055 hrsz. 647 kor., az A † 8 rd. 4286/a hrsz. 104 kor., az A † 9 rd. 4375 hrsz. 137 kor., az A † 10 rd. 4706/c hrsz. 41 kor., az A † 11 rd. 4769 hrsz. 36 kor., az A † 12 rd. 5342/a hrsz. 120 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi július hó 14-ik napján délelőtti 9 órakor Felkenyér község házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok. becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A kir. járásbírószág mint tlkvi hatóság.

Kelt Szászvárosan, 1901. évi.

Fekete,
kir. aljbíró.

„ARDELEANA“

institut de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital social: 500.000 cor. Fonduri: 350.000 coroane.

Starea Depunerilor: peste 2.000.000 cor.

Se primesc: Depuneri spre fructificare, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5½% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute prin postă se efectuesc cu reîntoarcerea postei.

6— (59)

Direcțiunea.

Fabrica de sobe de lut

— dia Barul mare.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că am preluat conducerea întreprinderii de fabricațiunea lutului din Barul mare, și am arangeat-o cu totul de nou, potrivit cerințelor moderne, și sunt acum în stare a pregăti din minunatul material de lut resistent focului ce ne stă la dispoziție,

cahale de pământ,

sobe fine de lut,

mașine (șpar-uri) de lut

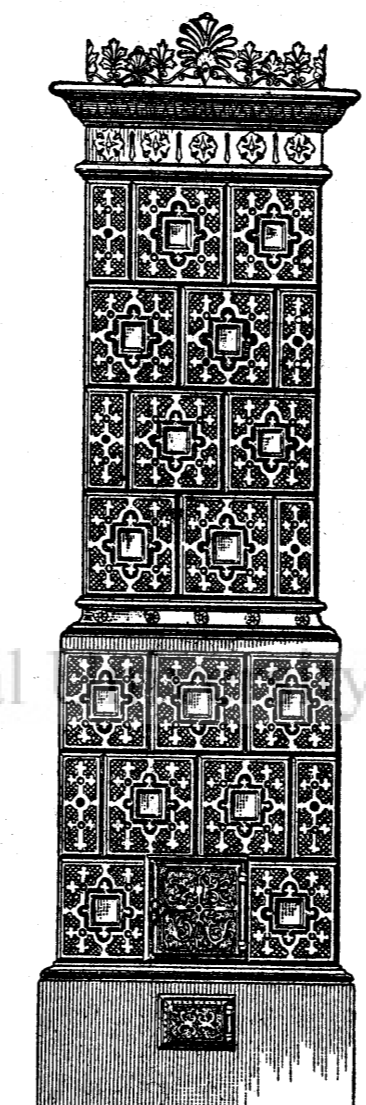
foarte fin lucrate, lucii, ca de porțelan, și traionice ca oțelul, și le vënd, după mărime, dela 50 coroane în sus.

Cu toată stima

Întreprinderea pentru fabricarea lutului, în Barul mare (posta Puj):

(60) 6— Stefan Ioanovits,
conducătorul fabriciei.

— În Orăștie primește comande și mijlocește aducerea, dl Ioan Lăzăroș, comerciant în piață.

„Minerva“ institut tipografic

Orăștie, (Szászváros) Piața mare Nr. 2.

Efectuește tot soiul de lucrări aparținătoare artei tipografice.

Sz. 437—1902. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a kőrösbányai kir. járásbírószág 1899. évi Th. 165/2—150/2 számú végzése következtében »Crișana« tak. pénztár és hitelintézet javára Lup Iánk és társai ellen összesen 240 kor. s jár. erejéig 1901. évi június hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1273 koronára becsült következő ingóságok u. m.: I. Mihucz Nikoláénál Karasztón szarvasmarhák, lovak és egy kocsí. II. Petrescu Sándornál Alvácán: szarvasmarhák, szobatorok, varrógép és sertések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőrösbányai kir. járásbírószág 1902-ik évi V. 304/2 számú végzése folytán 240 kor. tőkekövetelés, ennek 1898. évi február hó 8. napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 30 kor. 04 fill. bírőilag már megállapított költségek valamint az alant felszámított árverés kitűzési díjak erejéig is Karasztón és Alvácán végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközlésére 1902. évi május

hó 23-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adadni.

Felhivatnak mindazok, a kik a befolyandó vételárra nézve a hitelző követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bírői kiküldötténel szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kőrösbányán, 1902. évi április hó 25. napján.

Szöllősy János,
kir. bir. végrehajtó.

(84) 1—1

Sz. 1098—1902. tkkvi.

(85) 1—1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A maros-illyei kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Dr. Russu Octavian nagyszabeni ügyvéd által képviselt »Albina« hitelintézet nagyszabeni takarékpénztár javára Sztenis Számson, Sztenis Firucza, Sztenis Alexandru és Serban Petru godinesdi lakosok elleni végrehajtási ügyben 89 korona tőke, ennek 1896. évi szeptember hó 24. napjától járó 8% kamata 47 kor. 40 fill. eddigi és 16 kor. 65 fillérben jelenleg megállapított költségek kielégítése végett az árverést elrendelte.

A (dévai kir. törvényszék) m.-illyei kir. járásbírószág területén fekvő s a Godinesd község 140 számú tjkben irt s Serban Petru tulajdonát képező A † 1 rend 407 hrsz. ing. 95 kor., az A † 2 rend 412 413 hrsz. ing. 79 kor., az A † 3 rend 421/1 421/2 hrsz. ing. 341 kor., az A † 5 rend 468 554 555 hrsz. ing. 64 kor., az A † 7 rend 584 hrsz. ing. 7 kor., az A † 8 rend 694 hrsz. ing. 18 kor., az A † 10 rend 898/1 hrsz. ing. 4 kor., az A † 12 rend 963 hrsz. ing. 53 kor., az A † 13 rend 1200 hrsz. ing. 1 kor., az A † 14 rend 1359/2 hrsz. ing. 9 kor., az A † 16 rend 3007/1 hrsz. ing. 21 kor., az A † 17 rend 3187 hrsz. ing. 118 kor., az A † 18 rend 3270 3272 3286 hrsz. ing. 140 kor., az A † 19 rend 3341 3344/1 hrszám ing. 10 kor., az A † 20 rend 3363 hrsz. ing. 21 kor., az A † 21 rend 3394/1 hrsz. ing. 38 koronában továbbá a Godinesd község 125 sz. tjkben irt A † 2 rend 429 hrszám ingatlanból Sztenis Alexandrut illető ⅛-ad rész 1 kor. 40 fillér, az A † 3 rend 433 434 hrsz. ing. ⅛-ada 12 kor., az A † 4 rend 1069 1071 hrsz. ing. ⅛-ada 1 kor. 50 fill., az A † 5 rend 2698/1 hrsz. ing. ⅛-ada 1 kor. 50 fill., az A † 6 rend 2712 hrsz. ing. ⅛-ada 2 kor. 50 fill., az A † 7 rend 2755 2773 2774 hrsz. ing. ⅛-ada 4 kor., az A † 8 rend 3041 hrsz. ing. ⅛-ada 1 kor. 30 fill., az A † 9 rend 3064 3155 hrsz. ing. ⅛-ada 20 kor., az A † 10 rend 3076 hrsz. ing. ⅛-ada 40 fill., az A † 11 rend 3151 hrsz. ing. ⅛-ada 3 kor. 20 fill., az A † 12 rend 3153 hrsz. ing. ⅛-ada 3 kor., az A † 13 rend 3155 hrsz. ing. ⅛-ada 4 kor., az A † 14 rend 3200 hrsz. ing. ⅛-ada 40 fill., az A † 15 rend 3237 hrsz. ing. ⅛-ada 2 kor. 20 fill., az A † 16 rend 3287 hrsz. ing. ⅛-ada 1 kor., az A † 17 rend 3290 hrsz. ing. ⅛-ada 80 fill., az A † 18 rend 3295 hrsz. ing. ⅛-ada 80 fill., az A † 19 rend 3335 hrsz. ing. ⅛-ada 80 fill., az A † 20 rend 3355 hrsz. ing. ⅛-ada 2 kor. 20 fill., az A † 21 rend 3396 hrsz. ing. ⅛-ada 3 kor. 40 fill., az A † 23 rend 3410 3412 hrsz. ing. ⅛-ada 18 kor. 10 fill., végül az A † 24 rend 3451 3453 hrsz. ing. ⅛-ada 2 kor. 40 fillérben megállapított kikiáltási árban 1902. évi május hó 27-ik napján délelőtti 9 órakor Godinesd község előljársági irodában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni, u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

2. Árverezni kívánok bánatpénzül tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 9 kor. 50 fill., 7 kor. 90 fill., 34 kor. 10 fill., 6 kor. 40 fill., 70 fill., 1 kor. 80 fill., 40 fill., 5 kor. 30 fill., 10 fill., 90 fill., 2 kor. 10 fill., 90 fill., 2 kor. 10 fill., 11 kor. 80 fill., 14 kor., 1 kor., 2 kor. 10 fill., 3 kor. 80 fill., 14 fill., 1 kor. 20 fill., 15 fill., 15 fill., 25 fill., 40 fill., 13 fill., 2 kor., 4 fill., 32 fill., 30 fill., 40 fill., 4 fill., 22 fill., 10 fill., 8 fill., 8 fill., 8 fill., 22 fill., 34 fill., 1 kor. 81 fill. és 24 fill. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt s óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság irodájában és Godinesd község előljárságnál megtekinthetők.

A kir. bíróság mint tkkvi hatóság.

Kelt M.-illyen, 1902. évi február hó 28-án.

Csongvay Géza,
kir. aljbíró.